

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in serate) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 110.

V Ljubljani, v ponedeljek 16. maja 1898.

Letnik XXVI.

Zadnji pozdrav.

Danes pred svojim odhodom so nam prevzvišeni metropolit izročili nastopne vrstice, z željo, da se objavijo:

Presrčen pozdrav še enkrat vsem duhovnikom in vernikom ljubljanske škofije z iskreno željo, naj jih spremlja vsekdar in povsod najobilnejši blagoslov božji.

V Ljubljani, dné 16. maja 1898.

† **Jakob,**
kn. nadškof goriški.

Knez in nadškof dr. Jak. Missia.

I.

Danes je zapustil našo deželo prevzv. gospod dr. Jakob Missia, prej knez in škof ljubljanski, sedaj knez in nadškof goriški.

O ločitvi si radi še jedenkrat priključimo v spomin, kaj nam je bil on, ki nas zapušča. Pred duhom se nam obnavlja doba, ki smo jo preživeli v njegovi bližini, obnavljajo besede, ki nam jih je govoril, obnovi se nam vsa njegova podoba.

Ni težko obnoviti si podobe premilega nam višjega pastirja, ki nas je zapustil. Saj je njegova podoba živo vtisnjena našemu narodu v dušo. V narodovi duši se zrca in solze v očeh našega dobrega ljudstva pričajo, kaj nam je bil on. Toda ni naš namen, obnavljati le-te podobe po čuvstvih, ki navdajajo o ločitvi naš narod, ampak posnamimo jo naravnost po njegovem delovanju, saj se v delovanju najlepše javi notranja podoba, in posnamimo jo posebno zato, ker jo nekateri krive in kale!

Jedna ideja je bila ideja-vodnica bivšemu našemu prevzv. škofu — krščanska ideja. »Sic ergo Christus in capite totius vitae nostrae, Kristus bodi prva ideja našega življenja«, te besede je zapisal v prvi pastirski poslanici svojim duhovnikom; »vse in vsem Kristus«, zveni tudi iz zadnjih besed, ki jih je govoril vernemu ljudstvu. Kdor sodi z družega stališča delovanje našega škofa, ta ga krivo in napačno sodi. A pod ozirom na to idejo je vse njegovo delo smoteno in jednotno.

Prevzv. dr. Jakob Missia ni prišel v našo deželo ne kot politik, ne kot narodni ekonom, ne kot nadzornik slovenščine, ampak prišel je kot katoliški škof. Katoliški škof pa ima poslanstvo od zgoraj. Oni, ki je sklenil vse obnoviti v Kristusu — instaurare omnia in Christo, pravi apostol — je postavil škofo, da vodijo vse h Kristusu. To je bilo zvanje tudi našega škofa.

Ni bilo lahko zvanje. »Nebeški ta klic«, dejal je naš knez in škof sam v prvem pastirskem listu, »je silno resnoben... Dandanes v življenju celih narodov in v mislih posameznih ljudij luč svete vere bolj in bolj ugaša in otemneva; misli in želje človeštva se odvrčajo od Boga in ondotežnega življenja, tako da premnogi ves svoj up in ves svoj strah le v svetne reči utapljajo; ljubezen tolikih omrzuje in toliko jih v nemarno hira in spi, in dozdeva se, da jih je mnogo celo mrtvih za krščansko življenje: in proti vsem tem so ravno škofje prvi poklicani, da kot sol zemlje sv. vero

in življenje vo veri vsajajo in goje, povzdigujejo in krepčajo, kjer peša...«

A lotil se je velike naloge s krepko odločnostjo in z božjim mirom. To sta sploh dve značilni potezi njegove podobe: odločnost, a v odločnosti prečuden mir. V teh dveh potezah se javi jasen smoter, pa jasna zavest božjega poslanstva.

Zvest ideji-vodnici je začel apostolsko delovanje s tem, da je načrtal duhovnikom in vernikom smoter. »Kristus bodi prva ideja vašega življenja, dejal je duhovnikom, in vernikom je zaklical: »Nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi mogli zveličani biti!«

A to mu ni bilo dovolj. Ta ideja je še dosti znana ljudem, a je nekako mrtva v njih srcih, ker je ne obsejajo cele. Zato je od tedaj pa do danes, vseh trinajst let neutrudnega delovanja, vedno oznanjal celo krščansko idejo. »Ako pa je Kristus potreben vsem ljudem vseh časov — tako je izvajal, da omenimo le besed iz zadnjega pastirskega lista — mora torej tudi skozi vse čase in dokler bodo živeli ljudje na zemlji, na kak način živeti in delovati med njimi. On mora biti na nekak način vsem ljudem dosežen in pristopen, da morejo stopiti ž njim v zvezo, da morejo slišati njegove nauke, spoznati njegove zapovedi, se udeležiti njegovih milostij, in da se morejo na nevarnem potovanju po tem zemeljskem življenju držati njega kot »zveličarja«, kot »odrešenika«. In v resnici je tudi tako. Kristus živi in deluje naprej in naprej, in bode živel in deloval do konca dnij v človeštvu. Sveta cerkev je Kristus, ki na skrivnosten način živi in deluje med nami!«

Le zvest torej ideji — vodnici je naš škof neprestanoma netil v srcih ljubezen do katoliške cerkve. Tej misli, da je cerkev mističen Kristus, se je človeštvo posebno odtujilo in tudi v Slovencih jih je mnogo, ki se še imenujejo katoličane, a ki nimajo o katoliški cerkvi nobene ideje. »Kakih sto let sem, tožil je Prevzvišeni sam o katoliškem shodu, smo se ravno v tem oziru le preveč odvadili pristnemu katoliškemu mišljenju. Odvadili smo se izvajati in priznavati posledice, ki potekajo naravnost iz bistva Kristusove cerkve. V sveti cerkvi se gleda skoraj jedino le človeška njena stran, a božja se prezira; in godi se ji nekako jednako, kakor se je godilo Sinu božjemu na križu, ko se je kazal v slabosti človeške svoje nature, mogočnost božjo pa je zakril: psuje se, zametuje se, ali vsaj zasmehuje in zaničuje se! In vendar, če je Jezus Kristus pravi Bog, je božja tudi od njega ustanovljena sv. cerkev in se

moramo torej držati tudi nje, ako se hočemo držati Boga!«

A zopet so v cerkvi Kristusovi papež in škofje »jedini od Kristusa postavljeni posredovavci v stvareh vere in verskega življenja«. To je katoliška resnica. Škofje pa niso postavljeni samo zato, da bi le proglašali nekdanje zapovedi, ampak dajejo tudi nove. Zakaj razmere zasebnega in javnega življenja se vedno izpreminjajo. Novi časi, nove potrebe, nove nevarnosti. In vendar mora vse naše življenje biti vsikdar v soglasju z vero in njenimi zapovedmi. Zato je bil naš škof zopet le zvest ideji — vodnici, ko je učil, da »ni katoliškega verovanja, ne katoliškega ravnanja, ki bi moglo biti neodvisno od papeža, od vsakodobnih škofov«; ko je učil, da je »pokorščina prepotrebna in bistvena vez v katoliški cerkvi«.

In naposled: če je večna blaginja prva, kakor je res, mora narod resnično napredovati, blagovito razvijati se le pod ozirom na večnost. Zato mora tudi vse drugo, mora tudi narodna ekonomija, tudi »politika, ako noče delati zoper Kristusa in o svojem poganjanju za časne naše koristi ne spraviti v nevarnost naše večnosti, ozirati se, kakor na Kristusa, tako na cerkev, njegovo namestnico. Najmanj pa se sme politika odtegovati cerkveni razsodbi, ko se ima določiti, kako naj se ravna in kako naj se postopa, da se medsebojne razmere med cerkvijo in državo ne shujšajo cerkvi na škodo, da se ne kratijo cerkvene pravice in da se zboljša in pospešuje javno versko življenje«.

Tudi v tem torej je bil naš škof le zvest tolmač krščanske ideje.

Te misli so ravnale vse delovanje našega škofa. Vse in vsem Kristus, Kristus v cerkvi, cerkev v papežu in škofih!

Če je torej zvanje katoliškega škofa: omnia instaurare in Christo, vse obnoviti v Kristusu, je bil prevzv. dr. Jakob Missia po svojih idejah izvestno to, za kar je prejel poslanstvo, — katoliški škof. Toda ali ne tudi v dejanjih?

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. maja.

Državni zbor. Zelo različne so vesti, ki jih objavljajo razni listi o letošnjem zasedanju državnega zbora. Pred nekaj dnevi je poročal hrvatski list »Jedinstvo«, da se državni zbor letos ne snide več k zasedanju, marveč da bode zasedanje po delegacijah zaključeno, brnski mlado-

češki list pa objavlja baje avtentično vest, da se vrši prihodnja seja državnega zbora dne 2. junija in da bo trajalo sedanje zasedanje do 24. junija, potem se pa preloži za dobo treh mesecev. Ta vest se vjerna s prvotnimi poročili v našem listu, kakor se tudi iz nje razvidi, da se poslanci zopet snidejo k zasedanju, ki pa bo najbrže samo slavnostnega značaja.

S kandidaturo grofa Gleispacha za mesto predsednika graškega nadsodišča najbrže ne bode nič, kajti, kakor se poroča, je k sreči odločen za neko mesto pri najvišjem kasacijskem sodišču. Kako je prišlo do tega, se sedaj še ne ve. Nekateri sodijo, da je nekoliko odnehala nemško-nacionalna opozicija v Gradcu, verjetneje pa je, da je vlada po nekem posredovanju še pravočasno dospela do prepričanja, da bi bil tak korak skrajno nesrečen. Nas more ta vest le vzradostiti, kajti predobro nam je še v spominu zagrizeno sovraštvo bivšega pravosodnega ministra napram slovenskemu narodu. Njegovo sovraštvo svedočijo razna imenovanja povodom uvedbe civilnopravdnega reda. Pa tudi Nemci mu baje niso posebno zaupali in je bilo razvidno iz nekaterih nemških listov, da si ga nemštvo v kljub simpatijam, ki jih goji zanj, ne želi na tem mestu.

Prevredba uradniških plač. Pred nekaj dnevi smo omenili, da oficijozni list »Fremdenblatt« dementuje vest, ki je javljala, da se uveljavi zakon glede preosnove uradniških plač na vsak način meseca julija. »Fremdenblatt« ima tu seveda popolnoma prav, akoravno posebno nižji uradniki s to vestjo nikakor niso zadovoljni. Vlada namreč lahko dovoli kake vrste doklade, katere pokrije z blagajniškimi preostanki, toda ne more pa potem § 14. uveljaviti zakona, ki naj bi imel trajno veljavo; takih zakonov vlada ne more uveljaviti brez dovoljenja parlamenta. Ako se toraj državni zbor ne snide več in ne dovoli vladi potrebnih sredstev, potem ne bodo uradnikom tudi v jubilejnem letu izpolnjene želje.

Kvotno vprašanje. Kakor se iz Budimpešte brzozjavno poroča, ima ogerska kvotna deputacija jutri svojo sejo, v kateri se bo posvetovala o renunciju avstrijske kvotne deputacije. Govori se, da Mažari ugođe zahtevi glede ustnega pogajanja in da se to pogajanje prične 5. ali 6. junija na Dunaju.

Trozveza, ali bolje razmerje mej Avstro-Ogersko in Nemčijo, je še vedno ista točka, o kateri pišejo z malo izjemami vsi avstrijski listi. Vkljub izjavi zunanjega ministra grofa Goluhovskega, da trozveza še obstoji in je trdna opora evropskemu miru, nekateri krogi še vedno ne morejo umeti, zakaj se v dveh, že večkrat imenovanih prestolnih govorih ni omenila z nobeno besedo. Poloficijozni listi so sicer odgovorili na vprašanja s tem, da so naglašali, da ni še dolgo, ko se je ta zadeva omenjala, in bi bilo torej vsekako odveč, še enkrat se pečati ž njo. — »Linzer Volksblatt« pa s tem ni zadovoljen in pravi naravnost, da Nemčija ni več prava prijateljica naše monarhije. Do te sodbe so ga dovedli zadnji nemiri v Avstriji, katere so Prusi ne samo moralno, marveč tudi materijelno podpirali. Da, ta list naravnost pravi, da je obstrukcija sad velikih intrig, ki imajo namen, provzročiti spremembo v avstrijski zunanji politiki, v prvi vrsti pa raztrgati prijateljske vezi mej slovansko Rusijo. »Volksblatt« sicer pravi, da ne more prevzeti nikakega poročstva, pripomni pa, da se je pokazalo v zadnjem trenutku mnogo znamenj, ki kažejo na to. — No, kar se tiče podpiranja nemško kričanske obstrukcije od pruske strani, je popolno res, da so tudi pruski Votanovci prihajali v Avstrijo reševati nemštvo in dražiti Slovane, kakor so tudi naši Wolff in Schönererji večkrat korakali preko meje prositi pomoči in podpore v hudem boju za »obstanek« nemškega naroda. Oficijelna Nemčija je sicer vselej pokazala, da s takim postopanjem ni zadovoljna, toda ne ve se, ali je tako delala v resnici ali samo navidezno.

Volitve v Nemčiji. Glavne volitve v državni zbor se vrše, kot smo omenili, 16. junija, ožje pa osem dni pozneje, namreč 24. junija. Posebno važnost polagajo letos gotovi krogi na ožje volitve, ker se zdi gotovim strankarjem vse premalo časa med glavnimi in ožjimi volitvami, da bi se pripravili na eventuelne izpremembe. Izid volitev dne 16. jun. se razglasi še le štiri dni pozneje in ostane toraj potem le tri dni za spre-

membo eventualnih kandidatur. Po zakonu se mora vršiti ožja volitev 14 dni po glavnih volitvah. Liberalci in socijalni demokratje so vsled tega zelo očarani in rohne proti postopanju vlade.

Francoški socijalistični vodja Jaures, bivši zastopnik socijalne demokracije v francoskem parlamentu, več ne kandiduje. Pri prvotnih volitvah dné 8. maja je namreč ta mož v svojem dosedanjem okraju sramotno propadel in njegovi oboževalci so mu sedaj ponudili drug mandat pri ožji volitvi, koder imajo več nade, da zopet ne pogori. Jaures pa je to ponudbo velikodušno odklonil in to naznanil v posebnem pismu, v katerem izraža nado, da bo izvan parlamenta lahko bolje služil socijalizmu. Pečati se hoče namreč na celi črti le z organizacijo socijalno-demokratskih čet. Inteligenca hoče združiti s proletarijatom ter tako pripraviti vednost in tlačene delavske sloje za revolucijo. Revolucija se mu zdi potrebna, da se ustavi »klerikalna povodenj«, ki preti ugonobiti Francijo. No, Jaures pa res sam sebe zelo visoko ceni, ako meni, da bo on ustavil močni tok katoliške zavesti v Franciji.

Ljubljanske demonstracije pred sodiščem.

(Dalje.)

Izpovedbe prič.

Priča vladni komisar Vračko gogori v nemškem jeziku, in sicer zato, ker ni slovenščine toliko vešč, da bi jo govoril »geläufig«, in izpove:

Pred 20. februarijem je že prihajalo do ekscesov med burši in slovenskimi dijaki. Po mojem mnenju se je slovensko prebivalstvo vsled nastopanja karnijolcev čutilo užaljeno in se je radi tega nad njim hotelo nekako maščevati. Zato se je v nedeljo vsled vabila po listkih, ki so se bili v soboto po noči po Ljubljani raztrosili v velikem številu, v Zvezdi zbralo. V Zvezdi se je klicalo: »Pereat Germania, čepce doli, živio«, sicer pa se je ljudstvo dostojno in mirno obnašalo.

Na Pajkovo vprašanje pravi priča, da prebivalstvo ni hotelo družega kot pokazati slov. značaj Ljubljane s popevanjem pesmij: »Hej Slovani«, »Naprej zastava« itd. — in na burše ali pa na merodajne oblasti vplivati, da se prepove nošnja čepic, — ki žalijo slov. meščane. V tem smislu se je izražalo že tudi kat. del. društvo na svojih shodih, kjer je g. Jean v »Katol. domu« stavil o tem celo resolucijo. Od obtožencev pa ni bil nihče na tistih shodih, saj priča se ne spominja tega. Demonstracije niso bile nevarne, posebno s početka ne, pozneje pač, dasi se ni nič zgodilo.

Dr. Šusteršič opomni, da se mu besede, češ da so spočetka demonstracije bile nedolžne in da so šele pozneje postale nevarnejše, zdé nekak dvorezen meč, in prosi, naj se priča izrazi določneje.

Priča pravi, da je na nevarnost sklepal samo radi tega, ker je bilo Nemcev malo, demonstrantov pa veliko.

Dr. Tavčar vpraša, če je priča videl v Zvezdi dijake demonstrirati?

Priča: Ne.

Na to se izpovedba raztolmači slovenski.

Priča mag. komisar Podgoršek: Priča je dobil v soboto ponoči telefonično poročilo od Kozlerja iz Šiške, da se je ondi našel listek znane vsebine, da je priča nato šel koj na stražnico in potrebno vkrenil. Zapovedal je redarjem, da gredo takoj po mestu in listke odstranijo. Pri dijakih, ki jih je straža po noči pripehljala, pa se ni našel nobeden listek po izreku pol. vodje, radi česar so se tudi takoj izpustili, le govorilo se je, da so jih lepili. — Kar se tiče dogodkov v Zvezdi, dobili so stražniki nalog, pomirljivo postopati, da ne bode pritožb, da postopanje in zbiranje v gručah ni dovoljeno, da pa naj posameznike puste pasirati. Nek vinjen človek se pozneje pri kazini ni hotel umakniti. — Kdo da je bil, ne vem. — Umakniti pa se ni hotelo tudi mnogo inteligentnega občinstva in to je menda vplivalo i na nižjo maso, da je vstrajala na svojih prostorih. Sploh pa je tudi stražnikov bilo premalo. Vsled opomina so nazadnje ljudje vender-le odšli. Štefe je rekel: Pojdite za nami v Šelenburgove ulice, in ljudstvo je sledilo. Zdi

se mi, da je imel dober namen, ljudstvo, ki je bilo razburjeno, iz Zvezde odstraniti, kajti slišalo se je, da se ima demonstrirati elegantno (ne kot Nemci v Pragi in Gradcu. Opomba stenogr.) s popevanjem slov. pesmi. Tudi so ljudje dobivali od Štefeta pentlje, toda menda le odrezke. Vem tudi, da so ljudje prišli iz Židovskih ulic nazaj, med tem se je pa nabralo dokaj občinstva pod kazinskim balkonom. Naval bil je silen in na opomin, da se naj umaknejo, vpilo se je, da se naj oni umaknejo pod balkonom, potem da se brez straže mirno odstranijo tudi oni. Utis name je bil ta, da je ljudstvo hotelo manifestativno pokazati slov. značaj mesta in potem oditi. Nevarnost provzročila bi se bila lahko samo radi nemškega občinstva pred kazino in v kazini, ki se ni hotelo umakniti. Da bi se nameravalo kazino naskočiti, tega ne morem trditi; če pa je bil kak Slovenec v veži, je to pač umevno, ker je tudi prost prehod.

Dr. Tavčar: Akademikov ni bilo zraven?

Priča: Ne! Ali vsaj njih vdeležba ni bila taka, da bi se moglo reči, da so igrali kako vlogo. — Tudi sem šel v kazino, da bi Nemce spame-toval, a povedalo se mi je, da se ne umaknejo, ker je kazina njih last. Glede Ardigala, ki se mu predstavi, pravi priča, da je bil pijan toliko, da je lahko nagajal.

Dr. Šusteršič: Gosp. državni pravdnik je mnenja, da je množica imela namen, naskočiti kazino, in da se je to že na vnanje lahko poznalo in opazilo, da imajo demonstrantje tako gorostasen namen. Ali ste Vi kaj takega opazili?

Podgoršek: Kaj takega nikakor ni bilo opazovati.

Dr. Krisper: Ali je Štefe prišel na čelu množice v Zvezdo?

Komisar: Ne, jaz sem ga kar najedenkrat zagledal.

Glede Ardigala še izjavim, da je faktum, da so ga izpustili vsled županovega povelja.

Dr. Krisper: Ali je Razberger zanesljiv in ali Vam je znano, da se je večkrat kot tajni policist izdajal?

Komisar: Ne vem.

Dr. Šusteršič: Gospod komisar, ali je bil Miklavc med tistimi, ki jih je kaz. občinstvo vñ pehalo?

Komisar: Miklavc je prišel od zadaj v kazino, kjer je že mnogo ljudij postajalo, ne vem pa, da bi komu kaj storil, pač pa so njega suvali in pehali, kakor izpovedujejo drugi.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. maja.

(Poslovilo prevzv. metropolita.) Včeraj so bili prevzv. metropolit oblegani cel dan od raznih načelnikov uradov, zastopnikov društev in zasebnikov, ki so se poslavljali od kneza in nadškofa. Korporativno se je poslovil tudi odbor katol. političnega društva pod vodstvom svojega načelnika poslanca Fr. Povše-ta. Prevzvišeni metropolit so naročali odboru, skrbeti za to, da se ohrani, razširja in utrjuje katoliška ideja v javnem življenju, ker ta jedina je zmožna osrečevati slovenski katoliški narod. V razgovoru so omenjali, da jih posebno veseli, ker se te ideje oklepajo vedno bolj tudi izobraženi lajiki, pohvalili so v tem oziru mlade akademike »Daničarje« ter izrazili nado, da se s takim skupnim delovanjem svetne in duhovniške inteligencije dosežejo v duševnem in gmotnem oziru najlepši vspehi v pravi blagor slovenskega naroda. — Lepo večernico sta sinoči na dvoru knezoškofijske palače priredila pevsko društvo »Zvon« in katoliško društvo rokodelskih pomočnikov. Knez in nadškof so se vrlim pevcem in društvenikom prijazno zahvalili za znamenje njih udanosti.

(Izid sodnijske obravnave proti obtožencem zaradi demonstracij v »Zvezdi«.) Danes okolu 1 ure popoldne je sodni dvor izrekel obsodbo. Obtožba državnega pravdnika glede prirejenja demonstr. (§ 305) je pri vseh obtožencih pala v nič. I. Štefè je obsojen samo na 10 gld. globe radi nekaterih konfliktov s policijo o priliki demonstracije. Ivan Miklavc je popolnoma oproščen, istotako Kosec, Jerina, Lukner in Mittermayer. Oproščeni so tudi vsi peteri dijaki. Obtoženec Inocente (pobijanje kazinskih šip) je

bil že v soboto zvečer oproščen, ker je državni pravdnik moral umakniti dotično obtožbo. Obtoženec Milavc je dobil 5 gld. globe, Ardigal 3 dni, Jerič 3 dni, Žargi 14 dni, Erbežnik 6 tednov in Mavc 14 dni zapora.

(Enketa glede zlaganja zemljišč.) Vsled predloga dež. poslanca pl. Lenkha je dež. zbor kranjski naročil dež. odboru, naj skliče enketo veščakov, da se posvetujejo o nameravanem zakonu glede zlaganja razkosanih zemljišč. Enketa se je sešla dne 12. t. m. pri dež. odboru v Ljubljani pod predsedstvom dež. glavarja O. Detele. Posvetovanja so se udeležili kot zastopnika c. kr. kmetijske družbe ravnatelj Pirc in baron Lazarini, predlagatelj pl. Lenkh, deželni poslanec Jos. Lenarčič, veleposestnika Janko Urbančič in baron Berg, kot zastopniki kmet. posestva I. Božič iz Poddrage, P. Pakiž iz Zamosteca, A. Mejač iz Komende in A. Planinac iz Boštanj, ki pa se ni odzval povabilu; kmetijsko ministerstvo je zastopal vladni svetnik Bäcker, dež. vlado svetnik Schaschel, poročevalec je bil dež. odbornik Fr. Povše. Več prihodnjič.

(Izredna seja občinskega sveta) vrši se jutri, dne 17. t. m. popoldne ob 5. uri v mestni dvorani in se nadaljuje, ako bi obširni dnevni red prvi dan ne bil rešen, v sredo in petek vsakokrat ob 5. uri. Na dnevnem redu je poročilo odseka glede praznovanja vladarske petdesetletnice, poročilo o zadnjih dopolnilnih volitvah, volitev podžupana in dopolnilne volitve v razne odseke, nadalje poročila personalno-pravnega, finančnega, stavbnega, regulacijskega, šolskega in policijskega odseka, direktorija mestnega vodovoda in mestne elektrarne, klavničnega ravnateljstva in disciplinarne komisije. Poleg dopolnilnih volitev je skupno na dnevnem redu 43 poročil.

(Nedostatek na dolenski železnici.) Iz Dobrépolj: Visoki prevozniki tarifi dolenske in južne železnice nas itak ovirajo uspešno tekmovali v trgovini z drugimi celó daljnimi kraji in trgovci, sedaj naša trgovina trpi pa še vsled tega, ker ne dobivamo pravočasno naročenih vagonov za blago. V zadnjem času moramo čakati 8 do 14 dni na vagone, in če pride kateri, morali bi se skoraj pretepati zanj, kdo ga dobi. Tako se naša trgovina uničuje, kupci morajo razdirati kupčije, ker ne dobivajo pravočasno blaga v primorska mesta. Stvar za nas nikakor ni malenkostna in iskreno želimo, da se stvar vredi in tudi nam Dolenjem dá kak vagonček. — Mar so vsi vagoni v židovski Gališki in Oggerski?

(Vožnja s parnikom.) Gosp. Karol Kotnik iz Mirk pri Vrhniki je dobil dovoljenje, da sme napraviti poskus s parnikom, vozečim po Ljubljani od Vrhnike do Ljubljane in sicer do tam, kjer se Gradašica izliva v Ljubljano.

(Zgradba novih mostov.) Cestni odbor kamniški namerava napraviti nova lesena mostova čez Bistrico pri Domžalah in čez potok v Motniku. Obravnave dotičnih komisij so določene na 27. in 28. dan t. m.

(Na Brezovici pri Ljubljani) snujejo novo društvo gasilcev. Pravila so že oblastvu predložena.

(Namesto venca) na grob umrlega posestnika Štefana Riharja nam je izročila gospa Marija Zormanova 1 gld. za dijaško mizo.

(Z Dobrove) pri Ljubljani: Pri nas so ustanovili za celo občino prostovoljno gasilno društvo v proslavo cesarjeve petdesetletnice. Začasni odbor bil je minolo leto naročil brizgalnico pri Albertu Samassi v Ljubljani. Brizgalnico, ki stane 1350 gl., so pripeljali dne 3. t. m. Upali smo, da je ne bomo tako hitro potrebovali. Toda dne 11. t. m. zvečer pred 11. uro se zasveti doli v Kozarjih. Gasilci takoj hité z novo brizgalnico gasiti ter v kratkem času uduše ogenj. Zgorela je posestniku Dolinarju hiša št. 25, katero je bil minolo jesen kupil od bokalske graščine. Kako je ogenj nastal ni znano.

(Ustanove.) Novomeški občinski zastop je v seji dne 6. t. m. v proslavo cesarjeve vladarske petdesetletnice sklenil, da založi dve dijaški ustanovi po 50 gld. in jedno ustanovo v znesku 100 gld., ki se bode vsako leto dne 2. decembra delila 20 siromakom.

(V bolnišnico v Kandiji) so usmiljeni bratje meseca aprila vsprejeli 54 bolnikov. Ker je koncem marca ostalo v zavodu 32 bolnikov, oskrbo-

vali so vseh skupaj 86. Od teh je ozdravelo 34, jeden je umrl.

(Tatvine.) Iz Št. Petra na Krasu se nam poroča: V noči od 12. do 13. t. m., ki je bila jako viharna, so neznani tatovi v mesnici gosp. A. L. iskali drobiža. Ker ga niso dobili, odnesli so mesarsko sekiro ter ulomili v pisarno trdke Medica-Križaj, koder so preiskali mizne predale ter uzimali nad 60 gld. denarja. Prejšnji večer je lopov stikal po trafikah na kolodvoru.

(Tržaški škof med svojimi.) Med kristjani, med dobrim ljudstvom notri v slovanski Liburniji se nahaja od tržaških judov in brezvercev toli preganjani škof Sterk. Sicer pripoveduje evangelist tržaškega zaslepljenega prebivalstva »Piccolo«, da čaka škofa »huda« po njegovem povratku v Trst. Onih 80 duhovnikov, ki so zahtevali (!) od škofa odgovora na njihovo zloglasno »spomenico« hočejo za toliko časa zaustaviti vse »korake« proti škofu pri višjih cerkvenih oblastih, dokler se škof ne povrne v Trst. V koliko se vresničijo ta »Piccolova« prerokovanja, oziroma želje tržaških judov po povratku monsign. Šterka v Trst, to hočemo videti potem. Res je le, da se nahaja škof sedaj med narodom, ki ga ljubi in spoštuje z vso ono udanostjo, katero monsignor Šterk zasluži v obilni meri. V dan sv. Jurija, torej takoj po inštalaciji župnika Ellnerja je bila sv. birma v Veprincu. Ljudstvo je spreminilo Veprince v pravcati raj. Noč in dan je delalo staro in mlado na postavljanju slavolokov in okrašenju cerkve in bivališč. Posebno marljiva so bila vepriniška dekleta, katerim se je zlasti zahvaliti, da je kraj bil dostojno okinčan za vsprejem tako visokega gosta. Že prejšnji dan, ko je bilo birmovanje v Poljanah, se je Prevz. zamogel prepričati, da je še Boga zvestih pod okriljem njegovega škofijstva in da je mej njimi biti dobro po izkušnjah, kakoršne mora doživljati v sv. katoliški cerkvi sovražnem Trstu. Tu je vse tekmovalo, da izkaže svojo ljubezen visokemu dušnemu pastirju od bele, nedolžne mladeži, pa do sivih starcev, vse je žarelo v goreči ljubavi do zaradi svoje pravičnosti preganjanega škofa. Da, tu, tu sem naj bi bili prišli oni tržaški — »Amicove« in sram bi jih moralo biti, videvše, kako ljubi svojega dragega škofa njegovo nedolžno verno ljudstvo širom njegove škofije.

(Iz Podgraj) v Istri se nam piše: V torek dne 10. t. m. je nastal požar v Kuteževem hišna številka 35 na kranjsko-istrski meji. Gospodar, 23-letni Jožef Jaksetič, je bil klican, naj gre gasiti, a odgovoril je, da ne gre. Orožniki so sumljivega Jožefa zvečer odvedli v zapor v Ilirsko Bistrico. — Dne 13. t. m. je padel štiriletni Jožef Hrvat in s Trpčan v vodo Reko. Ko so prihiteli ljudje, je bilo dete mrtvo. Odtod hodijo ljudje v cerkev, otroci v solo v Bistrico le po silno slabi, trhljivi, ozki brvi. Govoriti moremo o sreči, da se ne pripeti več enakih nezdod. Ljudstvo je nekako zamenarjeno, ker je na meji dveh kronovin. — Gozdni delavci so se vrnili iz Bosne; kivavo so zaslužili novce, žal, da so premalo varčni. Zemljišče se vedno bolj razkosava, kmetje lezejo v dolgove. Za obresti dajejo seno, tako da dobi posejvalec tudi 20 do 30 odstotkov.

Društva.

(Izredni občni zbor.) Pevsko društvo »Slavec« ima v torek dne 17. t. m. izredni občni zbor ob 8. uri zvečer v društvenih prostorih v »Narodnem domu« z naslednjim vsporedom: 1. Prememba društvenih pravil. 2. Razno-terosti. — Posebna vabila se ne razpošiljajo. O d b o r.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 16. maja. Splošno je mnenje, da bo prihodnja seja državnega zbora 2. junija ter da bo državni zbor nadaljeval svoje zasedanje cel mesec junij. Poglavitna točka teh obravnav bo veljala predlogom o jezikovnih naredbah. Vlada je sklenila mirno čakati izida teh razgovorov v parlamentu kakor vzlasti v odseku za jezikovne navedbe. Ako se vlada po teh obravnavah prepriča, da vsled postopanja opozicije sedanja zbornica ni sposobna za nobeno delo, tedaj bo koncem meseca junija državnega zbora zasedanje preloženo

in po dovršenem jubilejnem letu bo državni zbor razpuščen. Vlada upa, da se novi snide v vsaj nekoliko spremenjeni obliki.

Budimpešta, 16. maja. Ministerski predsednik grof Thun in finančni minister dr. Kaizl sta se sinoči odpeljala v Budimpešto. Danes sta se posvetovala v zbornici magnatov z Banffijem o načrtu za novi nagodbeni provizorij.

Budimpešta, 16. maja. Tukaj so se dogovarjali češki in nemški delegati iz Moravske v sporazumljenju z vlado o spravi akciji za Moravsko. Vlada pričakuje, da se za Moravsko dožene pravna akcija, in sicer na drugi podlagi, nego za Češko.

Budimpešta, 16. maja. Vojni odsek ogerske delegacije je danes dokončal točke za izredne troške. Vojni minister Krieghammer je natančno pojasnil vzroke za naknadni kredit 30 milijonov.

Trst, 16. maja. Tukajšnji peki so hoteli od danes naprej zvišati ceno kruhu od 20 na 22 kr. kg. Namestništvo pa je odredilo, da najvišja cena ne sme prekoračiti 20 kr.

Rim, 16. maja. Socijalistični poslanec Pescetti že dva dni ni ostavil zbornice in je tudi prenočil v njej, ker si je svest, da bi ga oblastvo prijelo, ako bi ga zasačilo izvan parlamenta.

Madrid, 16. maja. Belgijski kralj je incognito došel iz Bruselja, obiskal na to kraljico-vladarico in se zvečer s posebnim vlakom odpeljal v Pariz.

Vojska mej Španijo in Ameriko.

Zadnje dni minulega tedna došla so nekatera bolj važna poročila s kubanskega bojišča. Došla so namreč poročila o bitki pri Cardenas v havanskem zalivu in o precej vročem boju pri San Juan na Portoriko. V prvi bitki so baje Španjci Amerikance precej dobro okrcali, ko so se hoteli vtihotapiti z ladij na celino, v poročilih o drugi bitki pa se Amerikanci hvalijo, da so razbili vse utrdbe in pognali sovražnika iz mesta. No Španjci jim odgovarjajo, da provzročena škoda ni tako ogromna in da so sami tudi dovolj strelav poslali na ameriške ladje, ki gotovo niso ostali brez učinka. Verjeti toraj ne moremo popolnoma niti prvemu niti drugemu viru.

San Juan je najbolj severna točka otoka Portoriko in je prav za prav to mesto samo za se otok, zvezano s celino po mostu, z glavnim pristaniščem del Morro. Mesto šteje 28.000 prebivalcev in je dobro utrjeno.

Še važneje pa je drugo poročilo, ki je je prinesel v soboto brzojav v Evropo. Špansko brodovje se je prikazalo pri otoku Martinique na potu proti Kubi oziroma Portoriko. Ta vest je zelo neprijetno presenetila vso Ameriko. Po bliskovo se je raznesla po Washingtonu in New Yorku in akoravno so svoj čas Amerikanci računali tudi s to eventualnostjo, jim je vender sedaj prekrizala vse načrte. — Takoj je vojna uprava naročila vsem poveljnikom pehotnih čet, naj ustavijo potovanje na Kubo, ladje, ki so bile pripravljene za prevoz armade, morajo sedaj čakati nadaljnih povelj glede akcije na morju.

Commodore Schley je dobil povelje, takoj odriniti s pripravljenim brodovjem proti Kubi, kjer naj se združi z admiralom Sampsonom. V največji naglici so zbrali nekaj ladij. Muči jih sedaj v prvi vrsti negotovost, kam je namenjeno špansko združeno brodovje, ali na Kubo ali Portoriko. Amerikanci jih pričakujejo na severni, Španjci pa plovejo s svojim brodovjem na južni strani proti otokom.

Madrid, 16. maja. Španjci so vjeli dva ameriška poročevalca, ki sta hotela po bitki pri Cardenas z ameriški četami vtihotapiti se na suho. Izpovedala sta, da je Amerikanec popolno nepoznat položaj na otoku in da sploh sodijo, da so vstaši v veliki večini.

Madrid, 16. maja. V večeršnjem ministerskem svetu so vsi ministri naznanili Sagasti svoj odstop. Kraljica-vladarica je poverila Sagasto s sostavo novega kabineta.

Havana, 16. maja. Ameriško brodovje je včeraj zjutraj zopet pričelo bombardovati Cardenas. Jedna krogla je popolno razbila poslopje angleškega konzulata. Mej živahnim streljanjem so skušali Amerikanci vtihotapiti na suho armado in strelivo, toda Španjci so jih krepko zavrnil nazaj in se je tudi brodovje moralo umakniti iz pristanišča. Na ameriški strani je padlo mnogo vojakov, Španjci imajo samo sedem ranjencev.

Umrli so:

14. maja. Julijana Mayer, šivilja, 38 let, Rimska cesta št. 19, jetika.
V hiralnici:
12. maja. Ivana Gorše, usmiljena sestra, 29 let, jetika.
V bolnišnici:
11. maja. Peter Urmaš, delavec, 48 let, vsled raka.
13. maja. Ana Remc, delavka, 36 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24. urah v mm.
14	9. zvečer	738.7	9.8	sr. sever	jasno	0.0
15	7. zjutraj 2. popol.	739.7 738.3	5.6 19.8	sl. svzh. sl. jug	megla jasno	
15	9. zvečer	737.7	13.2	sl. jug	jasno	0.0
16	7. zjutraj 2. popol.	737.6 735.8	9.6 21.4	sr. vzh. sl. jvzh.	jasno "	

Srednja temperatura sobote 10.9°, za 3.0° pod normalom.
Srednja temperatura nedelje 12.9°, za 1.1° pod normalom.

Stanovanje

s tremi sobami in pritliklinami, istotako prodajalna

z malim stanovanjem tikoma, se daje v najem s 1. avg. t. l. v Trubarjevi ulici št. 2 ob sv. Jakoba trgu in mostu. 354 3-2

Več se poizve v hiši, 2. nadstropje na desno.

V Latermanovem drevoredu od 15. maja vsak dan.

Prva predstava ob 4., druga ob 6., tretja ob 8. zvečer.

Novo! Svetovnoznano Novo!

gledališče učenih psov

Brez konkurence! Non plus ultra!

Pudel igra na glasoviru
iz opere »Marta« komad in zraven tega se na razne načine odlikuje 20 dobro izvežbanih psičkov.

Cene prostorom: 356 2-2
Zaprti sedeži 60 kr., I. sedež 40 kr., II. sedež 30 kr. Stojšče 15 kr.
Otroci in učenci na sedežih polovico.

Orglavec,

40 let star, samec, ob enem spreten mizar in umen čebelar ter poštenega vedenja, želi pri kaki srednji fari dobiti službo orglavca in oerksenika.

Jožef Rangus,

358 3-1 pošta: Rimske Toplice, Štajersko.

Pege

odpravi v 7 dneh popolnoma 195 48-19

dr. Christoff-a izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olupljanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Elastične vezí prve vrste za trte

359 1

priporoča po nizkih cenah trgovcev

IVAN KORDIK

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 10-14.

Zunanja naročila se proti poštnemu povzetju točno izvrše.

Za spomlad in stavbeno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage in pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizararska, tesarska, kovaška, ključarska in usnjarska orodja.

Štedilniki, peči, kovano in valano železo, vsakovrstno kuhinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke, cement, štorje za strope.

Zaradi opustitve trgovine
oblastno dovoljena

popolna razprodaja
vsakovrstne železnine po tovarniških cenah.

Najlepša prilika g. trgovcem in sl. konsumnim društvom si vsakovrstno železnino najceneje naročiti. 293 24

And. Druškovič

Mestni trg št. 9/10.

Dratence in drat, vsakovrstne tehtnice, ploščevina vsakovrstna, kakor: mesingasta, pokfana, bakrena, cinkasta in pocinkana, bela in črna. Trombe za vodo in gnojnice. Svetilke in kovanja za kočije. Vsakovrstne ključalnice, mesingaste kljčke, pante in zapake. Ledene omare in pipe za pivo. Kroglice in keglje za kegljanje itd. itd. itd.

Preselitev specerijske trgovine.

Usojam si uljudno naznaniti, da sem preselil svojo

specerijsko prodajalnico

v barako na Pogačarjevem trgu

ob strani knezoškofijske palače koncem Medarskih ulic.

Zahvaljeva se hkratu za doslej mi izkazano naklonjenost prosim za ohranitev iste tudi v bodoče v novi prodajalnici.

Velespoštovanjem

J. Klauer.

347 3-3

Severonemški Lloyd v Bremi.

158 30-23

Od vis. c. kr. ministerstva vsled ukaza dné 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Iz Breme vsak torek in soboto zvečer.

Iz Southamptonu dotaknivi se

Cherbourga vsako sredo in nedeljo

Iz Geneve dotaknivi se Neapola

via Gibraltar

dva ali trikrat

na mesec.

Brema - Avstralija.

Do

Adelaide, Melbourne,

Sydneja.

Brema - Vzhodna Azija.

Do Kitajskega.

Do

Japonskega.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Baltimore.

Brema - Sev. Amerika.

Do Novi-Jorka.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

Buenos-Ayres.

Do

</